15/03/2019

Η ακολουθία της Α’ στάσης των Χαιρετισμών στο Νέο Ροεινό Ναυπλίου

/ Ενορίες

Τελέστηκε σήμερα η ακολουθία της Α’ Στάσης των χαιρετισμών στην Υπεράγια Θεοτόκο, στον Ιερό Ναό της Αγίας Μαρίνας στο Νέο Ροεινό Ναυπλίου στην Αργολίδα.

Την πρώτη στάση των χαιρετισμών διάβασε ο ιερέας και εφημέριος του ναού π. Χρήστος Ιωαννίδης.

Ακάθιστος ύμνος ονομάζεται γενικά κάθε ορθόδοξος χριστιανικός ύμνος ο οποίος ψάλλετε από τους χριστιανούς πιστούς σε όρθια στάση. Έχει επικρατήσει όμως να λέγεται έτσι ένας ύμνος («Κοντάκιο») της Ορθόδοξης Εκκλησίας προς τιμήν της Θεοτόκου, ο οποίος ψάλλετε στους ναούς τις πέντε πρώτες Παρασκευές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, τις πρώτες τέσσερις τμηματικά, και την πέμπτη ολόκληρος. Είναι ένας ύμνος που αποτελείται από προοίμιο και 24 οίκους (στροφές) σε ελληνική αλφαβητική ακροστιχίδα, από το Α ως το Ω (κάθε «οίκος» ξεκινά με το αντίστοιχο κατά σειρά ελληνικό γράμμα).

Ο Ακάθιστος ύμνος θεωρείται ως ένα αριστούργημα της βυζαντινής υμνογραφίας. Είναι γραμμένος πάνω στους κανόνες της ομοτονίας, ισοσυλλαβίας και εν μέρει της ομοιοκαταληξίας. Η γλώσσα του είναι σοβαρή και ποιητική και πλουτίζεται από κοσμητικά επίθετα και πολλά σχήματα λόγου (αντιθέσεις, μεταφορές, κλπ). Το θέμα του είναι η εξύμνηση της ενανθρώπισης του Θεού μέσω της Θεοτόκου, πράγμα που γίνεται με πολλές εκφράσεις χαράς και αγαλλίασης, οι οποίες του προσδίδουν θριαμβευτικό τόνο.

Το έτος 626, και ενώ ο Αυτοκράτορας Ηράκλειος ηγούνταν εκστρατείας του

βυζαντινού στρατού κατά των Περσών, η Κωνσταντινούπολη πολιορκήθηκε αιφνιδίως από τους Αβάρους. Γνωρίζοντας την απουσία του στρατού, οι Άβαροι απέρριψαν κάθε πρόταση εκεχειρίας και την 6η Αυγούστου κατέλαβαν την Παναγία των Βλαχερνών. Σε συνεργασία με τους Πέρσες, τη νύχτα της 7ης προς 8η Αυγούστου, ετοιμάζονταν για την τελική επίθεση, ενώ ο Πατριάρχης Σέργιος περιέτρεχε τα τείχη της Πόλης με την εικόνα της Παναγίας της Βλαχερνίτισσας και ενεθάρρυνε το λαό στην αντίσταση. Τη νύχτα εκείνη, φοβερός ανεμοστρόβιλος, που αποδόθηκε σε θεϊκή αρωγή, δημιούργησε τρικυμία και κατέστρεψε τον εχθρικό στόλο, ενώ αντεπίθεση των αμυνομένων προξένησε τεράστιες απώλειες στους Αβάρους και τους Πέρσες, οι οποίοι αναγκάστηκαν να λύσουν την πολιορκία και να αποχωρήσουν άπρακτοι.

Την 8η Αυγούστου, η Πόλη είχε σωθεί από τη μεγαλύτερη ως τότε απειλή της ιστορίας της. Ο λαός, θέλοντας να πανηγυρίσει τη σωτηρία του, την οποία απέδιδε σε συνδρομή της Θεοτόκου, συγκεντρώθηκε στο Ναό της Παναγίας των Βλαχερνών. Τότε, κατά την παράδοση, όρθιο το πλήθος έψαλε τον από τότε λεγόμενο «Ακάθιστο Ύμνο» στην Παναγία, αποδίδοντας τα «νικητήρια» και την ευγνωμοσύνη του «τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Κατά την επικρατέστερη άποψη, δεν ήταν δυνατό να συνετέθη ο ύμνος σε μία νύκτα. Άρα, μάλλον είχε συντεθεί νωρίτερα και μάλιστα θεωρείται ότι ψαλλόταν στο συγκεκριμένο ναό στην αγρυπνία της 15ης Αυγούστου κάθε έτους. Απλώς, εκείνη την ημέρα ο ύμνος εψάλη «ὀρθοστάδην», ενώ αντικαταστάθηκε το ως τότε προοίμιο («Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς λαβὼνἐν γνώσει») με το ως σήμερα χρησιμοποιούμενο «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια», το οποίο έδωσε τον δοξολογικό και εγκωμιαστικό τόνο στον ως τότε διηγηματικό και δογματικό ύμνο.

Σύμφωνα όμως με άλλες ιστορικές πηγές, ο Ακάθιστος Ύμνος συνδέεται και με άλλα παρόμοια γεγονότα, όπως τις πολιορκίες και την σωτηρία της Κωνσταντινούπολης επί των Αυτοκρατόρων Κωνσταντίνου του Πωγωνάτου (673), Λέοντος του Ισαύρου (717-718) και Μιχαήλ Γ΄ (860). Δεδομένων των τότε ιστορικών συνθηκών (εικονομαχική έριδα, κλπ.), δε θεωρείται απίθανο η Παράδοση να έχει αλλοιώσει την ιστορική πραγματικότητα, με αποτέλεσμα να καθίσταται πολύ δύσκολο να λεχθεί μετά βεβαιότητος ποιο ήταν το ιστορικό περιβάλλον της δημιουργίας του Ύμνου.